

Grashuis, Jan Dierenarts. Directeur Stichting voor Moderne Veevoeding De Schothorst te Hoogland bij Amersfoort

(19 januari 1896 te Usquert in de provincie Groningen – 11 juli 1978 te Dwingelo)

Vader: Michiel A. Grashuis, commissionair in agrarische producten. Moeder: Trude Veenkam. Gehuwd 31 juli 1921 met Gerarda Reichmann (dochter van dierenarts uit Hengelo, Gld.). Uit deze verbintenis zijn zes kinderen geboren t.w. vijf dochters en een zoon.

Opleiding

Na de Lagere School te Usquert doorliep hij achtereenvolgens de Driejarige H.B.S te Warfum van 1908-1911 en de Vijfjarige H.B.S. te Groningen van 1911-1913. Hij studeerde diergeneeskunde te Utrecht van 1913-1918. Hij promoveerde cum laude in 1932 op het proefschrift, getiteld Insufficiënties van meelrantsoenen bij mestvarkens en enkele ziekteverschijnselen die hiermede verband houden [Deficiency of meal rations in fattening swine and some related symptoms]. Promotor was prof. dr. B. Sjollema.

Loopbaan

Militair paardenarts bij de Gele Rijders 1918-1919. Hij vestigde zich als dierenarts te Zelhem in de Achterhoek, waar hij praktiseerde van 1919 tot 1935. Hij vond daar sinds 1928 ook gelegenheid voedingsproeven bij varkens te doen. Toen in 1934 onder auspiciën van de drie centrale landbouworganisaties (C.L.O.) een stichting werd opgericht om de zgn. C.L.O.-controle op mengvoeders uit te voeren, werd Grashuis hiervan in 1935 directeur. In de behoefte aan een proefboerderij werd in 1938 voorzien door oprichting van het Instituut voor Moderne Veevoeding "De Schothorst" te Hoogland, bij Amersfoort, dat ook onder leiding van Grashuis kwam. Hij heeft beide functies tot zijn pensionering in 1961 vervuld.

Hij was bestuurslid van talrijke commissies op het gebied van de fokkerij van runderen, schapen en varkens, zowel op lokaal (Zelhem), provinciaal (Gelderland en Utrecht) en nationaal niveau. Tot de laatste categorie behoorden bestuurslidmaatschappen van de Vleescentrale, van de Vereniging voor Geopathologie (lid nationaal comité), van de Afdeling Veeveelt-TNO en van de Voedingsraad (plaatsvervangend).

Hij was lid van de redactie van het Tijdschrift voor Diergeneeskunde in 1943 en van 1952 tot 1955; en medewerker van Maandblad Varkensfokkerij, Geitenhouder en Landbode en corresponderend lid van de Sociedad de Veterinaria y Zootécnia te Madrid.

Verdiensten

Hij initieerde tal van onderzoekingen op het gebied van de samenstelling van mengvoeders voor runderen en varkens. Hierbij werd met name aandacht geschonken aan de vitaminenbehoefte van landbouwhuisdieren, vooral aan de behoefte aan vitamine B.

Het opzetten van controle-systemen voor mengvoeders was grotendeels zijn werk.

Zijn grote belangstelling voor alles wat zich op en rondom het boerenbedrijf afspeelde, bracht hem ertoe een uitgebreid onderzoek in verschillende delen van het land te doen naar de relatie tussen de samenstelling van de bodem, de scheikundige samenstelling der voedergewassen en de gezondheid en productiviteit der landbouwhuisdieren.

Hij betoonde zich een vurig bestrijder van de kwakzalverij (geheimmiddelen) en van het gebruik van antibiotica als groeibevorderende middelen.

Publicaties

Het geven van voorlichting aan de veehouders nam in zijn werk een belangrijke plaats in. Hij gaf meer dan 1500 voordrachten zowel in binnen- als buitenland over allerlei aspecten van fokkerij en voeding van landbouwhuisdieren, waarbij in de jaren '50 de voor- en nadelen van het gebruik van antibiotica een steeds terugkerend thema vormde. Vele honderden monden in publikaties uit. De jaarlijks georganiseerde C.L.O.-studiedagen voor de leden van de coöperaties trokken veel belangstelling.

Onderscheidingen

Officier Orde van Oranje Nassau (1949); Ridder Orde van de Nederlandse Leeuw (1962); Gouden Medaille van het D.F. van Esveldfonds van de Koninklijke Mij. voor Diergeneeskunde (1962); Gouden

Speld van het Utrechts Landbouwkundig Genootschap (1962).

Biografie

P.van de Kerk. In memoriam dr. J. Grashuis. Tijdschrift voor Diergeneeskunde, 103, 985, 1978.

(J. Akkermans)